

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	01.01.2002
Avaldamismärge:	RT I 2001, 64, 368

Käibemaksuseadus

Vastu võetud 13.06.2001

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 3. juuli 2001. a otsusega nr 1114

1. peatükk
ÜLDSÄTTED

§ 1. Maksu objekt

Käibemaksu objekt on käesoleva seaduse §-s 4 sätestatud maksustatav käive. Käibemaksu rakendatakse lisandunud väärtuse maksuna, välja arvatud käesolevast seadusest tulenevatel erijuhtudel.

§ 2. Maksukohustuslane

(1) Käibemaksukohustuslane (edaspidi *maksukohustuslane*) on isik, kaasa arvatud avalik-õiguslik juriidiline isik, või riigi-, valla- või linnaasutus (edaspidi *isik*), kellel tekib maksustatav käive ettevõtluse tulemusena, sealhulgas Eestis ettevõtlusega tegelev mitteresident tulumaksuseaduse (RT I 1999, 101, 903; 2001, 11, 49; 16, 69; 50, 283) tähenduses ja Eestisse teenust importiv isik.

(2) Riigi-, valla- või linnaasutus on maksukohustuslane sellise maksustatava käibe osas, mida saab teostada ka maksukohustuslane, kes ei ole riigi-, valla- ega linnaasutus.

(3) Maksukohustuslane peab maksma käibemaksu pärast seda, kui ta on käesoleva seaduse § 9 kohaselt registreeritud maksukohustuslasena. Käibemaksu peab maksma ka:

- 1) isik, kes on käibemaksu osas võlgnik tolliseaduse (RT I 1998, 3, 54; 1999, 86, 782; 90, õiend; 97, 859; 102, 907; 2000, 95, 608) tähenduses;
- 2) maksukohustuslasena registreerimata isik tehingult, mille kohta ta on esitanud arve või muu müügidokumendi, millele ta on märkinud käibemaksusumma.

(4) Ettevõtlus käesoleva seaduse tähenduses on isiku iseseisev majandustegevus, mille tulemusena toimub tasuline või tasuta kauba võõrandamine või teenuse osutamine. Ettevõtlusena käsitatakse ka notari ja kohtutäituri ametitegevust.

§ 3. Käive

(1) Käive on:

- 1) kauba võõrandamine ja teenuse osutamine ettevõtluse korras;
- 2) kauba andmine ja teenuse osutamine maksukohustuslase poolt oma töötajale, teenistujale või juhtimis- või kontrollorgani liikmele ning teenuse ja ettevõtluses kasutatava vara hulka kuuluva kauba kasutamine maksukohustuslase või tema töötaja, teenistuja või juhtimis- või kontrollorgani liikme poolt ettevõtlusega mitteseotud otstarbel, kui maksukohustuslane on selle kauba või teenuse sisendkäibemaksu käesoleva seaduse § 20 kohaselt oma käibemaksust maha arvanud.

(2) Käivet ei teki:

- 1) äriühingu osa- või aktsiakapitali tehtavast mitterahalisest sissemaksest;
- 2) Eestisse toimetamisel vabatsiooni paigutatud kauba võõrandamisest, kui kaubale ei ole kohaldatud ühtki tolliprotseduuri, seda pole viidud vabatsioonist mujale Eesti tolliterritooriumile ega kasutatud muudel tingimustel peale tollieeskirjades ettenähtute;
- 3) Eestisse toimetatud, sealhulgas Eestisse toimetamisel vabatsiooni paigutatud kauba, millele on kohaldatud mõnda muud tolliprotseduuri peale «import vabaks ringluseks» või «taassissevedu», võõrandamisest tingimuse, et kaupa pole viidud tolli järelevalve alt ebaseaduslikult välja ega kasutatud muudel tingimustel peale tollieeskirjades ettenähtute;
- 4) kauba Eestist väljatoimetamisel kauba omaniku poolt ilma sellega kaasneva või sellele järgneva võõrandamistinguta;

- 5) riigivara tasuta kasutusse andmisest riigivaraseaduse (RT I 1995, 22, 327; 1996, 36, 738; 40, 773; 48, 942; 81, 1446; 1997, 45, 724; 1998, 30, 409; 1999, 10, 155; 16, 271; 2000, 39, 239; 49, 306; 51, 319; 2001, 7, 17) tähenduses, valla- või linnavara erastamisest ning maareformi käigus õigustatud subjektile kinnistusraamatusse kandmata mitmeaastase istanduse üleandmisest;
- 6) äriseadustiku (RT I 1995, 26–28, 355; 1998, 91–93, 1500; 1999, 10, 155; 23, 355; 24, 360; 57, 596; 102, 907; 2000, 29, 172; 49, 303; 55, 365; 57, 373; 2001, 34, 185) kohaselt äriühingute ühinemise või äriühingu jagunemise või ümberkujundamise korral vara üleandmisest teisele äriühingule;
- 7) ühe maksukohustuslasena registreeritud isikute omavahelisest tehingust, kui tehingu tulemusena kauba või teenuse saanud isik kasutab selle täielikult oma maksustatava käibe teostamiseks;
- 8) ettevõtluse huvides kauba, mille väärtus ei ületa 50 krooni, üleandmisest reklaami eesmärgil või kauba tasuta üleandmisest mittemüüdava tootenäidisenä;
- 9) raha üleandmisest ja väärtpaberi võõrandamisest;
- 10) debitoorse võlgnevuse müügist (faktooringust).

(3) Kaup käesoleva seaduse tähenduses on asi, loom ning elektri- ja soojusenergia.

(4) Teenus käesoleva seaduse tähenduses on selline ettevõtluse korras osutatav hüve või võõrandatav õigus, mida käesoleva paragrahvi lõikes 3 ei ole nimetatud.

(5) Kasutusrenti käsitatakse käesoleva seaduse tähenduses teenuse osutamisenä ja kapitalirenti kauba võõrandamisena. Kapitalirendina käsitatakse tehingut, mille puhul rendilepingus on sätestatud kauba väljaostmisel selle omandiõiguse üleminek rentnikule. Muudel juhtudel käsitatakse tehingut kasutusrendina.

§ 4. Maksustatav käive

Maksustatav käive on:

- 1) käive, mille tekkimise koht on Eesti, välja arvatud käesoleva seaduse § 18 lõigetes 1 ja 2 loetletud maksuvabade kaupade ja teenuste käive;
- 2) kauba ja teenuse import Eestisse, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 19 sätestatud maksuvaba import;
- 3) teenuse osutamine, mille käibe tekkimise koht ei ole Eesti ja mida käsitatakse teenuse ekspordina;
- 4) käesoleva seaduse § 18 lõikes 3 nimetatud kauba või teenuse käive, mille maksustatavale väärtusele on registreeritud maksukohustuslane lisanud käibemaksu.

§ 5. Eksport

(1) Kauba eksport käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) kauba väljavedu Eestist või toimetamine rahvusvahelisi reise teostavale vee- või õhusõidukile varudeks, reisijate liikluseks avatud rahvusvahelise lennujaama tollikontrolli tsoonis asuvasse müügipunkti või käesoleva seaduse § 30 lõikes 1 nimetatud diplomaatilisele esindusele, konsulaarasutusele, erimissioonile või rahvusvahelise organisatsiooni esindusele, kui nendel juhtudel kohaldatakse tolliprotseduuri «eksport» tolliseaduse tähenduses;
- 2) töötlemiseks Eestisse sissetoodud kauba taasväljavedu või toimetamine rahvusvahelisi reise teostavale vee- või õhusõidukile varudeks, reisijate liikluseks avatud rahvusvahelise lennujaama tollikontrolli tsoonis asuvasse müügipunkti või käesoleva seaduse § 30 lõikes 1 nimetatud diplomaatilisele esindusele, konsulaarasutusele, erimissioonile või rahvusvahelise organisatsiooni esindusele, kui nendel juhtudel kohaldatakse tolliprotseduuri «taasväljavedu» tolliseaduse tähenduses.

(2) Teenuse eksport käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) teenuse osutamine, mille käibe tekkimise koht käesoleva seaduse § 7 lõike 2 kohaselt ei ole Eesti;
- 2) Vabariigi Valitsuse või tema volitusel rahandusministri määrusega kehtestatud nimekirjas nimetatud, riikidevahelise kauba- või reisijateveoga seotud teenuse osutamine;
- 3) kauba või teenuse müüja ja ostja vahelise tehingu vahendamine, kui kauba tarbija asub välisriigis või kui vahendatakse teenuse ekspordi;
- 4) laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduses (RT I 1998, 23, 321; 59, 941; 1999, 10, 149; 2000, 55, 365) nimetatud merelaeva, mida kasutatakse avamerenavigatsiooniks, või rahvusvahelisel lennuliinil kasutatava õhusõiduki hooldamine, prahtimine, rendile või kasutusvaldusse andmine või sellisel merelaeval või õhusõidukis kasutatava varustuse rendile või kasutusvaldusse andmine, parandamine või hooldamine;
- 5) Eestis osutatavate turismiteenuste, sealhulgas pakettreisi müümine välisriigi reisikorraldajale või reisibüroole vahendamiseks Eestisse siirduvatele mitteresidendist füüsilistele isikutele nende teenindamiseks Eestis;
- 6) pakettreisi müümine Eestist välisriiki suunduvale turistile tema teenindamiseks väljaspool Eesti tolliterritooriumi.

(3) Kauba või teenuse ekspordi tõendavad dokumendid kehtestab Vabariigi Valitsus või tema volitusel rahandusminister määrusega.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktid 5 ja 6 kehtivad 2003. aasta 31. detsembrini. Alates 2004. aasta 1. jaanuarist kohaldatakse reisikorraldaja või reisibüroo teenuse maksustamisel käesoleva seaduse § 33 sätteid.

§ 6. Import

(1) Kauba import käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) kauba sissevedu Eestisse tolliprotseduuriga «import vabaks ringluseks» tolliseaduse tähenduses;

- 2) töötlemiseks väljaviidud kauba taassissevedu tolliseaduse tähenduses;
- 3) muud juhud, millega kaasneb tollivõla tekkimine tolliseaduse tähenduses importimisel võetavate maksude osas.

(2) Kauba ajutist sissevedu kasutusrendile andmiseks ei käsitata käesoleva seaduse tähenduses kauba impordina.

(3) Teenuse import käesoleva seaduse tähenduses on järgmiste teenuste saamine Eesti maksukohustuslase poolt mitteresidendilt, välja arvatud nende saamine mitteresidendi Eestis asuva püsiva tegevuskoha kaudu:

- 1) intellektuaalse omandi õiguse üleandmine;
- 2) reklaamiteenus;
- 3) konsultatsiooni-, raamatupidamis-, õigus-, audiitori-, inseneri-, andmetöötlus- või infoteenus või elektroonilisel teel informatsiooni edastamise teenus;
- 4) käesoleva seaduse § 18 lõike 2 punktis 5 nimetatud teenus või kindlustusteenus, mille hulka arvatakse ka edasikindlustus. Seifi üürimist teenuse impordina ei käsitata;
- 5) tööjõu vahendamine;
- 6) vallasasja üürile, rendile või kasutusvaldusse andmine;
- 7) telekommunikatsiooniteenus, kaasa arvatud ülekandeliinide kasutamise õiguse loovutamine;
- 8) voliniku teenus, kes hangib volitajale üht käesoleva lõike punktides 1–7 nimetatud teenust;
- 9) Eestist väljaviidud kauba töötlemine, kui sellele kohaldatakse sisseveol tolliprotseduuri «taassissevedu».

(4) Eesti Euroopa Liiduga liitumisest alates ei käsitata teenuse impordina transpordivahendi üürimist, rentimist või kasutusvaldusse võtmist mitteresidendilt.

§ 7. Käibe tekkimise koht

(1) Käibe tekkimise koht on Eesti, kui:

- 1) kaup toimetatakse saajale või tehakse talle kättesaadavaks Eestis või eksporditakse Eestist;
- 2) ehitatakse, hinnatakse või hooldatakse Eestis asuvat kinnisasja või osutatakse teenust Eestis asuva kinnisasja võõrandamiseks või selle ehitamise ettevalmistamiseks või korraldamiseks. Kinnisasjana käsitatakse käesolevas seaduses ka ehitist kui vallasasja;
- 3) osutatakse Eestis kultuuri-, kunsti-, spordi-, haridus-, teadus- või meelelahutusteenust, mille hulka arvatakse ka asjaomase ürituse korraldamine;
- 4) hinnatakse või remonditakse Eestis asuvat vallasasja;
- 5) käesoleva lõike punktis 2, 3 või 4 nimetatud teenuse osutaja asukoht või püsiv tegevuskoht, mille kaudu teenust osutatakse, asub Eestis, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul.

(2) Käibe tekkimise koht ei ole Eesti, kui Eesti maksukohustuslane osutab järgmisi teenuseid:

- 1) välisriigis asuva kinnisasja ehitamine, hindamine või hooldamine või kinnisasja võõrandamiseks, ehitamise ettevalmistamiseks või korraldamiseks osutatav teenus;
- 2) välisriigis osutatav kultuuri-, kunsti-, spordi-, haridus-, teadus- või meelelahutusteenus, mille hulka arvatakse ka asjaomase ürituse korraldamine;
- 3) välisriigis asuva vallasasja hindamine või remontimine;
- 4) Eestisse sissetoodud kauba töötlemine, kui sellele kohaldatakse väljaveol tolliprotseduuri «taasväljavedu»;
- 5) mitteresidendile, välja arvatud mitteresidendi Eestis asuvale püsivale tegevuskohale osutatavad käesoleva seaduse § 6 lõike 3 punktides 1–8 nimetatud teenused.

(3) Eesti Euroopa Liiduga liitumisest alates loetakse Eesti maksukohustuslase poolt transpordivahendi mitteresidendile üürile, rendile või kasutusvaldusse andmise käibe tekkimise kohaks Eesti.

§ 8. Käibe tekkimise ning kauba ja teenuse importimise aeg

(1) Käibe on tekkinud või teenus on imporditud päeval, mil esimesena sooritati üks alljärgnevaist toiminguid:

- 1) kauba ostjale lähetamine või kättesaadavaks tegemine või teenuse osutamine;
- 2) kauba või teenuse eest arve väljastamine;
- 3) kauba või teenuse eest osaline või täielik maksmine;
- 4) käesoleva seaduse § 3 lõike 1 punktis 2 nimetatud juhul kauba andmine või teenuse osutamine maksukohustuslase poolt oma töötajale, teenistujale või juhtimis- või kontrollorgani liikmele ning teenuse kasutamine või ettevõtluses kasutatava vara hulka kuuluva kauba kasutuselevõtmine maksukohustuslase või tema töötaja, teenistuja või juhtimis- või kontrollorgani liikme poolt ettevõtlusega mitteseotud otstarbel.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt on käibe tekkimise ajaks kauba või teenuse eest osaline või täielik maksmine, on käibe tekkinud makstud osa ulatuses. Kauba või teenuse eest mitmes osas maksmise puhul käibe tekkimise aja määramise korra kehtestab Vabariigi Valitsus või tema volitusel rahandusminister määrusega. Kauba või teenuse harilikust väärtusest madalama hinnaga võõrandamiseks riigi-, valla- või linnaeelarvest sihtotstarbelise toetuse saamist ei käsitata selle kauba või teenuse eest maksmisena.

(3) Kui samale ostjale regulaarselt võõrandatakse kaupa või osutatakse teenust, mis on nimetatud Vabariigi Valitsuse või tema volitusel rahandusministri määrusega kehtestatud nimekirjas, loetakse käesoleva paragrahvi

lõike 1 punktis 1 nimetatud toimingu sooritamise hetkeks kauba ostjale lähetamise või kättesaadavaks tegemise või teenuse osutamise kuu ning kinnis- või vallasasja kasutus- või kapitalirendile andmisel vara rentimise iga kuu.

(4) Kauba eksportimisel on käibe tekkimise ajaks päev, mil kaup vabastatakse tolliseaduse tähenduses.

(5) Kauba importimisel on käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud juhtudel käibe tekkimise ajaks päev, mil kaup vabastatakse tolliseaduse tähenduses, ja punktis 3 nimetatud juhtudel tollivõla tekkimise päev.

2. peatükk

MAKSUSTAMISE ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 9. Maksukohustuslase registreerimine

(1) Kui maksukohustuslase maksustatav käive, välja arvatud kauba import, ületab kalendriaasta algusest arvates 250 000 krooni, on ta kohustatud nimetatud suuruses maksustatava käibe tekkimise päevast alates 10 kalendripäeva jooksul esitama oma elu- või asukohajärgsele Maksuameti kohalikule asutusele (edaspidi *Maksuamet*) avalduse enda registreerimiseks maksukohustuslasena. Maksuamet registreerib maksukohustuslase ja kannab tema andmed maksukohustuslaste registrisse (edaspidi *registreerimine*) nimetatud suuruses maksustatava käibe tekkimise kuule järgneva kuu esimese päeva seisuga.

(2) Kui maksukohustuslase maksustatav käive ei ületa kalendriaastal käesoleva paragrahvi lõikes 1 toodud piirmäära või kui maksustatavat käivet ei ole veel tekkinud, registreerib Maksuamet maksukohustuslase tema sellekohase avalduse alusel. Selline maksukohustuslane registreeritakse avalduse esitamise kuule järgneva kuu esimese kuupäeva seisuga.

(3) Registreerimiseks avalduse esitamisel peab füüsiline isik, samuti juriidilise isiku või riigi-, valla- või linnaasutuse esindaja esitama isikut tõendava dokumendi. Juriidilise isiku või riigi-, valla- või linnaasutuse lepinguline esindaja peab koos isikut tõendava dokumendiga esitama ka volitust tõendava dokumendi.

(4) Maksuamet teeb maksukohustuslase registreerimise kohta otsuse ja edastab selle maksukohustuslasele 10 kalendripäeva jooksul avalduse saamise päevast arvates.

(5) Kui Maksuametil on andmeid, et maksukohustuslasel on tekkinud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud suuruses maksustatav käive, kuid ta ei ole registreerimisavaldust samas lõikes sätestatud tähtaja jooksul esitanud, registreerib Maksuamet maksukohustuslase nimetatud suuruses maksustatava käibe tekkimise kuule järgneva kuu esimese päeva seisuga oma algatusel.

(6) Kui Maksuamet tuvastab pärast maksukohustuslase registreerimist, et avaldus on esitatud ettenähtust hiljem ning maksukohustuslane oleks pidanud hakkama registreeritud maksukohustuslase käesoleva seaduse § 11 lõikes 1 sätestatud kohustusi täitma enne Maksuameti otsuses nimetatud kuupäeva, tühistab Maksuamet oma esialgse otsuse ja teeb uue ning registreerib maksukohustuslase käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud suuruses maksustatava käibe tekkimise kuule järgneva kuu esimese päeva seisuga.

(7) Isiku maksukohustuslasena registreerimise avalduse vormi ja maksukohustuslase registreerimise kohta tehtava Maksuameti otsuse vormi kehtestab Vabariigi Valitsus või tema volitusel rahandusminister määrusega.

§ 10. Maksukohustuslase registrist kustutamine

(1) Kui isik on olnud maksukohustuslaste registris vähemalt kaks aastat ja tema maksustatav käive, välja arvatud kauba import, ei ole viimasel kalendriaastal ületanud ega ületa tema arvestuste kohaselt ka jooksval kalendriaastal käesoleva seaduse § 9 lõikes 1 toodud piirmäära, võib ta esitada Maksuametile avalduse enda registrist kustutamiseks.

(2) Maksuametil on õigus kustutada registrist maksukohustuslane, kes ei ole esitanud käibedeklaratsiooni kuue viimase järjestikuse maksustamisperioodi kohta.

(3) Kui maksukohustuslane või tema tegevus on lõpetatud ja Maksuamet on saanud teate, et lõpetamise kohta tehtud registrikanne on jõustunud, kustutab Maksuamet maksukohustuslase maksukohustuslaste registrist.

(4) Maksukohustuslane kustutatakse registrist Maksuameti direktori otsuse alusel. Enne maksukohustuslase registrist kustutamise otsustamist, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud juhtudel, peab Maksuamet tema majandustegevust kontrollima. Maksukohustuslane loetakse registrist kustutatuks otsuses nimetatud kuupäeva seisuga.

§ 11. Maksukohustuslase õiguste ja kohustuste erisused

(1) Registreerimise päevast alates peab maksukohustuslane täitma registreeritud maksukohustuslase kohustusi, sealhulgas lisama võõrandatava kauba või osutatava teenuse maksustatavale väärtusele käibemaksu, arvutama tasumisele kuuluva maksusumma käesoleva seaduse §-s 20 sätestatud korras, säilitama dokumente ja pidama arvestust vastavalt §-s 27 sätestatule ning esitama § 28 nõuete kohaseid arveid. Registreerimise päevast alates

võib käesoleva seaduse § 20 lõikes 1 nimetatud mahaarvamisi teha pärast registreerimist soetatud kauba ja pärast registreerimist saadud teenuse puhul.

(2) Käesoleva seaduse § 9 lõike 5 alusel registreeritud maksukohustuslasel on õigus teha § 20 lõikes 1 nimetatud mahaarvamisi Maksuameti otsuse tegemise kuu esimesest päevast alates ning § 9 lõike 6 alusel registreeritud maksukohustuslasel Maksuameti esialgses otsuses nimetatud päevast alates.

§ 12. Maksukohustuslaste registreerimine ühe maksukohustuslasena

(1) Maksukohustuslaste ühise taotluse alusel registreerib Maksuamet ühe maksukohustuslasena emattevõtja ja tütarettevõtjad äriseadustiku tähenduses. Ühe maksukohustuslasena registreeritakse ühise taotluse alusel ka maksukohustuslased, kelle puhul esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) samale isikule kuulub vähemalt 50 protsenti iga ühe maksukohustuslasena registreeritava aktsiaseltsi aktsiatest või osa-, täis- või usaldusühingu osalusest;
- 2) samale isikule kuulub vähemalt 50 protsenti iga ühe maksukohustuslasena registreeritava aktsiaseltsi aktsiatega või osahinguga osadega või täis- või usaldusühingu sissemaksetega määratud häältest.

(2) Maksukohustuslasena registreerimata isikud registreerib Maksuamet enne nende ühe maksukohustuslasena registreerimist eraldi maksukohustuslastena käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud korras.

(3) Maksuamet tunnistab maksukohustuslaste ühe maksukohustuslasena registreerimise otsuse kehtetuks:

- 1) kui Maksuametil on andmeid, et käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolusid enam ei esine – nende lõppemise kuule järgneva kuu esimese päeva seisuga;
- 2) ühe maksukohustuslasena registreeritud maksukohustuslaste ühise taotluse alusel – selle saamise kuule järgneva kuu esimese päeva seisuga.

(4) Ühe maksukohustuslasena registreerimise korra, registreerimisavalduse vormi ning maksukohustuslaste taotlusel nende ühe maksukohustuslasena registreerimise otsuse kehtetuks tunnistamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus või tema volitusel rahandusminister määrusega.

(5) Ühe maksukohustuslasena registreerimise otsuse kehtetuks tunnistamise päeva seisuga loetakse maksukohustuslased uuesti registreerituks eraldi maksukohustuslastena.

(6) Ühe maksukohustuslasena registreeritud isikud esitavad käibedeklaratsioonid eraldi, kuid vastutavad käibemaksu tähtaegse tasumise eest solidaarselt. Ühe maksukohustuslasena registreerimise otsuse kehtetuks tunnistamise korral vastutavad maksukohustuslased solidaarselt käibemaksuvõla eest, mis on tekkinud nende ühe maksukohustuslasena toimimise ajal.

(7) Enammakstud käibemaksu arvestust peetakse kõigi ühe maksukohustuslasena registreeritud maksukohustuslaste kohta eraldi. Enammakstud käibemaks tagastatakse vastavalt ühe maksukohustuslasena registreeritud maksukohustuslaste esitatud käibedeklaratsioonidele.

§ 13. Maksustamisperiood ja käibedeklaratsioon

(1) Maksustamisperiood on kalendrikuu. Käibedeklaratsioon esitatakse Maksuametile maksustamisperioodile järgneva kuu 20. kuupäevaks. Käibedeklaratsiooni vormi kehtestab Vabariigi Valitsus või tema volitusel rahandusminister määrusega.

(2) Käibedeklaratsiooni on kohustatud esitama:

- 1) registreeritud maksukohustuslane;
- 2) käesoleva seaduse § 2 lõike 3 punktis 2 nimetatud isik tehingu puhul, mille kohta ta on esitanud arve või muu müügidokumendi, millele ta on märkinud käibemaksu summa.

(3) Maksuameti direktor võib oma otsusega kehtestada maksukohustuslase motiveeritud taotluse alusel talle kalendrikuust pikema maksustamisperioodi, mis algab kalendrikuu esimesel päeval ja lõpeb mõne sellele järgneva kalendrikuu viimasel päeval. Ka sellisel juhul esitatakse käibedeklaratsioon Maksuametile maksustamisperioodile järgneva kuu 20. kuupäevaks.

(4) Kui maksukohustuslane muudab eelmiste maksustamisperioodide kohta esitatud käibedeklaratsioonide andmeid, on ta kohustatud vastava maksustamisperioodi kohta esitama Maksuametile uue, muudetud andmetega käibedeklaratsiooni. Kui maksukohustuslane tühistab kauba või teenuse kohta esitatud arve või esitab kreditarve pärast kauba või teenuse käibe tekkimise maksustamisperioodi kohta käibedeklaratsiooni esitamist, kajastab nii müüja kui ka ostja sellest tulenevad muudatused arve tühistamise või kreditarve esitamise maksustamisperioodi kohta esitatud käibedeklaratsioonis. Kreditarve peab olema esitatud konkreetse arve kohta ja sellel peab olema viide varem esitatud arvele.

§ 14. Käibe ja imporditava teenuse maksustatav väärtus

(1) Käibe maksustatava väärtuse ja imporditava teenuse maksustatava väärtuse moodustavad kauba või teenuse müügihind ning muud summad, mis tuleb kauba või teenuse ostjal või kolmandal isikul seoses vastava kauba soetamise või teenuse saamisega maksta kauba müüjale või teenuse osutajale, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 3–5 nimetatud juhtudel. Käesoleva seadusega kehtestatavat maksu ei arvata maksustatava väärtuse hulka.

(2) Maksustatava väärtuse hulka arvatakse ka kauba või teenuse harilikust väärtusest madalama hinnaga võõrandamiseks riigi-, valla- või linnaeelarvest maksukohustuslasele antav sihtotstarbeline toetus. Toetuse maksustatava väärtuse hulka arvamise ja maksustamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus või tema volitusel rahandusminister.

(3) Kasutusrendi korral on maksustatav väärtus maksustamisperioodil lepingu järgi tasutav summa. Kapitalirendi korral on maksustatav väärtus maksustamisperioodil kapitalirendile andjale kapitalirendi makse osana tasutav vara väljaostumakse koos intressiga. Järelmaksuga müügi korral on maksustatav väärtus järelmaksuga müüdava kauba müügihind, välja arvatud intress.

(4) Faktooringuteenuse maksustatav väärtus on teenustasu.

(5) Kauba tasuta või harilikust väärtusest madalama hinnaga võõrandamise, sealhulgas kapitalirendile andmise või järelmaksuga müümise, samuti teenuse, sealhulgas kauba kasutusrendile andmise teenuse või faktooringuteenuse harilikust väärtusest madalama hinnaga osutamise korral on maksustatav väärtus kauba võõrandamise või teenuse osutamise aegne keskmine kohalik müügihind (edaspidi *turuhind*). Käesoleva seaduse § 3 lõike 1 punktis 2 nimetatud käibe korral on maksustatav väärtus kauba või teenuse turuhind.

(6) Kui Maksuamet leiab, et käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud juhtudel on kauba või teenuse deklareeritud maksustatav väärtus turuhinnast väiksem, võib Maksuamet määrata maksustatavaks väärtuseks turuhinna.

(7) Maksustatavat väärtust vähendatakse ostjale võimaldatava hinnasoodustuse võrra, kui soodustust kohaldatakse kauba müümise või teenuse osutamise ajal kõigile sama kauba või teenuse ostjatele samadel tingimustel ärilisel eesmärgil.

§ 15. Imporditava kauba maksustatav väärtus

(1) Imporditava kauba maksustatava väärtuse moodustavad kauba tolliväärtus vastavalt tolliväärtuse määramise seadusele (RT I 1995, 20, 298; 1999, 83, 756) ja kõik importimisel võetavad maksud, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 käsitletud juhtudel.

(2) Imporditud kasutatud mootorsõiduki maksustamisel aluseks võetava väikseima võimaliku maksustatava väärtuse määramise korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(3) Reisija poolt üle käesoleva seaduse § 19 lõikes 3 sätestatud väärtuselise piirmäära imporditud kauba maksustatava väärtuse moodustavad kauba ostuhind ja kõik importimisel võetavad maksud. Ostuhinna tõendab reisija maksedokumentide alusel. Kui need puuduvad või kui vastavalt tolliväärtuse määramise seaduse § 15 lõikele 1 ei ole imporditud kauba deklareeritud väärtus tollile vastuvõetav, võetakse maksustamisel aluseks hinnatava kauba või sellega identse või sarnase kauba turuhind.

(4) Töötlemiseks väljaviidud kauba taassisveo korral moodustavad maksustatava väärtuse töötlemisel lisandunud väärtus ning kaubale väljaspool Eesti tolliterritooriumi lisandunud laadimis-, pakkimis-, veo- ja kindlustuskulud koos kõigi importimisel võetavate maksudega.

(5) Käesoleva seadusega kehtestatavat maksu ei arvata imporditava kauba maksustatava väärtuse hulka.

§ 16. Eksporditava kauba maksustatav väärtus

Ekspordi korral kohaldatakse kauba maksustatava väärtuse määramisel käesoleva seaduse § 14 sätteid, kuid erinevalt § 14 lõikes 4 sätestatust loetakse turuhind eksporditava kauba maksustatavaks väärtuseks selle harilikust väärtusest kõrgema hinnaga võõrandamise korral. Kui töötlemiseks Eestisse sissetoodud kauba taasväljaveol kohaldatakse tolliprotseduuri «taasväljavedu», ei arvata töötlemiseks sissetoodud kauba väärtust maksustatava väärtuse hulka.

§ 17. Käibemaksumäärad

(1) Käibemaksumäär on 18 protsenti maksustatavast väärtusest, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud juhtudel.

(2) Käibemaksumäär on 5 protsenti järgmiste kaupade ja teenuste maksustatavast väärtusest:
1) raamat, välja arvatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (RT I 1993, 63, 892; 1999, 42, 497; 79, 730; 2000, 33, 195; 54, 349; 71, õiend; 95, 611; 2001, 50, 288) alusel haridusministri määrusega kinnitatud riikliku õppekava kohaste õpikute, töövihikute ja tööraamatute nimekirja kuuluv õpik, töövihik või tööraamat. Raamat käesoleva seaduse tähenduses on Eesti kaupade nomenklatuuri (edaspidi *EKN*) rubriiki 4901 või 4903 kuuluv trükitud ja kaante vahele köidetud mitteperioodiline väljaanne;

- 2) Vabariigi Valitsuse või tema volitusel sotsiaalministri määrusega kehtestatud nimekirjas nimetatud ravim, meditsiiniseade või abivahend sotsiaalhoolekande seaduse (RT I 1995, 21, 323; 1996, 49, 953; 1997, 35, 538; 77, 1309; 2000, 33, 198) tähenduses;
- 3) Tervisekaitseinspeksioonis registreeritud keemiline kahjuritõrjevahend (biotsiid) Vabariigi Valitsuse või tema volitusel sotsiaalministri määrusega kehtestatud nimekirja alusel importimisel riigi või kohaliku omavalitsuse sotsiaal- või tervishoiuasutuse poolt;
- 4) ohtlike jäätmete käitlemine;
- 5) Vabariigi Valitsuse või tema volitusel rahandusministri määrusega kehtestatud nimekirjas nimetatud matusetarve või -teenus;
- 6) etenduse või kontserdi korraldamine riigi-, munitsipaal- või eraetendusasutuse või rahvusooperi poolt tingimusel, et etenduse või kontserdi korraldajal ei ole maksustamisperioodil teadaolevat samal kalendriaastal tekkinud maksuvõlga ja riigi-, valla- või linnaeelarvest või Eesti Kultuurkapitalilt saadavad vahendid moodustavad tema kalendriaasta eelarvetulust vähemalt 10 protsenti;
- 7) füüsilisele isikule, elamu- või korteriühistule, kirikule või kogudusele või riigi-, valla- või linnaeelarvest finantseeritavale asutusele või organisatsioonile müüdav soojusenergia ning füüsilisele isikule müüdav küttureturus, brikett, kivisüsi või küttepuit.

(3) Käibemaksumäär on 0 protsenti järgmiste kaupade ja teenuste maksustatavast väärtusest:

- 1) eksporditav kaup või teenus, kaasa arvatud juhul, kui käesoleva seaduse § 18 kohaselt on selle kauba või teenuse käive maksuvaba;
- 2) avamerenavigatsiooniks kasutatav merelaev ja sellega koos võõrandatav varustus;
- 3) rahvusvahelisel lennuliinil kasutatav õhusõiduk ja sellega koos võõrandatav varustus;
- 4) tuule- või veejõul toodetud elektrienergia;
- 5) ettetellitud perioodiline väljaanne;
- 6) põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel haridusministri määrusega kinnitatud riikliku õppekava kohaste õpikute, töövihikute ja tööraamatute nimekirja kuuluv õpik, töövihik või tööraamat.

(4) Sõltumata käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 sätestatust kohaldatakse käibemaksumäära 0 protsenti asemel maksuvabastust järgmistel juhtudel:

- 1) pärast ekspordimist Eestisse tollitariifiseaduse (RT I 1997, 78/79, 1321; 1998, 31/32, 432; 1999, 82, 748; 2000, 84, 535) tähenduses tagasitoodud kauba asemel sarnase kauba ekspordimisel, kui asendatav kaup toodi Eestisse tagasi maksuvabalt käesoleva seaduse § 19 lõike 2 punkti 20 alusel;
- 2) Eestisse käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel käibemaksumääraga 0 protsenti või käesoleva seaduse § 19 alusel maksuvabalt imporditud kauba ekspordimisel.

(5) Alates 2005. aasta 1. juulist on füüsilisele isikule, elamu- või korteriühistule, kirikule või kogudusele või riigi-, valla- või linnaeelarvest finantseeritavale asutusele või organisatsioonile müüdava soojusenergia ning füüsilisele isikule müüdava kütturetursa, briketi, kivisöe või küttepuidu käibemaksumäär 18 protsenti.

(6) Alates 2007. aasta 1. jaanuarist on tuule- või veejõul toodetud elektrienergia käibemaksumäär 18 protsenti.

(7) Eesti Euroopa Liiduga liitumisest alates on ettetellitud perioodilise väljaande ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel haridusministri määrusega kinnitatud riikliku õppekava kohaste õpikute, töövihikute ja tööraamatute nimekirja kuuluva õpiku, töövihiku või -raamatu käibemaksumäär 5 protsenti.

§ 18. Maksuvaba käive

(1) Käibemaksuga ei maksustata järgmiste sotsiaalse iseloomuga kaupade ja teenuste käivet:

- 1) universaalne postiteenus;
- 2) tervishoiuteenus, samuti Vabariigi Valitsuse või tema volitusel sotsiaalministri määrusega kinnitatud nimekirjas nimetatud inimorgan või -kude, inimveri või inimverest valmistatud veretoode või rinnapiim;
- 3) teenus, mida mittetulundusühing tasuta osutab oma liikmele, ning mittetulundusühingu poolt füüsilisele isikule osutatav spordirajatise või spordivahendite kasutamise teenus;
- 4) sotsiaalhoolekande seaduse § 10 punktis 1, 3, 4, 5 või 6 nimetatud sotsiaalteenus;
- 5) laste ja noorukite kaitsega seotud turvakoduteenus;
- 6) koolitusteenus, sealhulgas põhi-, kesk- või kõrghariduskoolitusega seotud eraõppetunni andmine;
- 7) haige, vigastatu või puudega inimese vedu selleks kohandatud sõidukiga, mis vastab liikluseaduse (RT I 2001, 3, 6) alusel kehtestatud nõuetele.

(2) Samuti ei maksustata käibemaksuga järgmiste kaupade ja teenuste käivet:

- 1) kindlustusteenus, sealhulgas kindlustusmaakleri või kindlustusagendi osutatav kindlustusteenus, mille hulka arvatakse ka edasikindlustus;
- 2) kinnisasja üürile, rendile või kasutusvaldusse andmine ning eluruumi hooldusteenuse osutamine eluruumi omanikule, samuti eluruumi üürileandja või hooldusteenuse osutaja poolt teenuse saajalt nõutavad maamaksu- ja hoonekindlustuskulud. Majutusteenuse osutamisele ning sõidukite parkimismaja või parkimiskoha, statsionaarselt paigaldatud seadme või masina või seifi üürile, rendile või kasutusvaldusse andmisele maksuvabastust ei kohaldata;

- 3) kinnisasi. Võõrandamise eesmärgil ehitatud ehitisele planeerimis- ja ehitusseaduse (RT I 1995, 59, 1006; 1996, 36, 738; 49, 953; 1999, 27, 380; 29, 398 ja 399; 95, 843; 2000, 54, 348; 2001, 42, 234; 50, 283) tähenduses ja selle alusele maale võõrandamisel selle ehitise esimese omaniku poolt ning krundile planeerimis- ja ehitusseaduse tähenduses, kui sellel krundil ei asu ühtki ehitist, maksuvabastust ei kohaldata;
- 4) edasimüüdiv kaup, mille soetamisel ei olnud maksukohustuslasel vastavalt käesolevale seadusele õigust sisendkäibemaksu ei osaliselt ega täielikult maha arvata;
- 5) krediidi- või finantseerimisasutuse teenus, mis on nimetatud Vabariigi Valitsuse või tema volitusel rahandusministri määrusega kehtestatud nimekirjas;
- 6) Eesti Vabariigi kehtiv postimaksevahend, kui seda müüakse nimiväärtuses;
- 7) loterii või hasartmängu korraldamine ja loteriipilet;
- 8) investeeringukuld, investeeringukulla võõrandamisega või võõrandamislepingu sõlmimisega seotud teenus või nende käibega seotud teenus, mille osutab teise isiku nimel ja arvel tegutsev agent.

(3) Maksuametit enne käibe toimumist samal maksustamisperioodil või varem sellekohaselt teavitanud maksukohustuslane võib lisada käibemaksu järgmiste kaupade ja teenuste maksustatavale väärtusele:

- 1) kinnisasi üürile, rendile või kasutusvaldusse andmine;
- 2) käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 või 5 nimetatud kaup või teenus;
- 3) investeeringukuld, mille teisele registreeritud maksukohustuslasele võõrandab registreeritud maksukohustuslane, kes oma ettevõtluse käigus teostab tavaliselt tööstusliku toorainena kasutatava kulla käivet, või registreeritud maksukohustuslane, kes toodab investeeringukulda või muudab muul otstarbel kasutatavat kulda investeeringukullaks, või sellise käibega seotud teenus, mille osutab teise isiku nimel ja arvel tegutsev agent.

(4) Investeeringukuld käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) kullakang või kullatahvel, mille puhta kulla sisaldus on vähemalt 995 tuhandikku kaaluosa;
- 2) pärast 1800. aastat münditud ja ametliku maksevahendina käibel olev või käibel olnud kuld münt, mille puhta kulla sisaldus on vähemalt 900 tuhandikku kaaluosa ja mida ei müüda numismaatilisel eesmärgil.

§ 19. Maksuvaba import

(1) Käibemaksuga ei maksustata järgmiste kaupade ja teenuste impordi:

- 1) kaup või teenus, mille käive on maksuvaba käesoleva seaduse § 18 kohaselt;
- 2) Eesti Panga poolt imporditav kuld;
- 3) maksumärk;
- 4) kaup, mille üle tollipiiri toimetamisel ei pea vastavalt tollieeskirjadele kaubadeklaratsiooni esitama.

(2) Vabariigi Valitsuse või tema volitusel rahandusministri määrusega kehtestatud tingimustel ja korras ei maksustata käibemaksuga järgmiste kaupade impordi:

- 1) Eestisse alaliselt elama asuva, pidevalt üle 12 kuu välisriigis elanud füüsilise isiku omandis üle kuue kuu olnud kaubad, mille olemusest ja hulgast on ilmne, et neid ei impordita kaubanduslikul eesmärgil. Alkohoolile ja tubakatoodetele maksuvabastust ei kohaldata;
- 2) abiellumise tõttu alaliselt Eestisse elama asuva, pidevalt üle 12 kuu välisriigis elanud füüsilise isiku vara, mille olemusest ja hulgast on ilmne, et seda ei impordita kaubanduslikul eesmärgil. Alkohoolile ja tubakatoodetele maksuvabastust ei kohaldata;
- 3) Eestis asuval püüajale toimetatav pärandvara, mille olemusest ja hulgast on ilmne, et seda ei impordita kaubanduslikul eesmärgil. Alkohoolile ja tubakatoodetele maksuvabastust ei kohaldata;
- 4) Eesti õppeasutusse õppima asuva füüsilise isiku vara, õppevahendid ja õppematerjal ning majapidamistarbed, mille olemusest ja hulgast on ilmne, et neid ei impordita kaubanduslikul eesmärgil;
- 5) vähemalt 12 kuu jooksul enne senises asukohariigis ettevõtluse lõpetamise kuupäeva ettevõtja tegelikult kasutatud olnud põhivara, mille ettevõtja toimetab Eestisse ettevõtluse täieliku Eestisse ületoomise tõttu. Põhivaranä käsitatakse ka põllumajandustootjast ettevõtja loomi;
- 6) põllumajandus-, loomakasvatuse-, mesindus-, aiandus- või metsatööstustoodete, mille toimetab Eestisse selle tootnud isik oma valdustelt riigist, millel on Eestiga ühine maismaapiir, või puhtatõuline kuni kuue kuu vanune hobune, kelle ema oli poegimiseks Eestist ajutiselt välja toimetatud;
- 7) Eesti tolliterritooriumiga piirneval veekogul püütud saak, mille toimetab Eestisse vahetult saagi püüdnud kalur või jahimees;
- 8) seeme, väetis või mulla või teravilja töötlemise preparaat, mille toimetab põllumajandustootjast ettevõtja Eestisse riigist, millel on Eestiga ühine maismaapiir ja kus asub ettevõtja põhitegevuskoht, kui ettevõtja kasutab seemet, väetist või mulla või teravilja töötlemise preparati nimetatud riigiga piirneval Eestis asuval kinnisomandil;
- 9) inimveri või inimverest valmistatud veretoode; veregrupi määramise või kudede tüpologia reaktiiv; Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud nimekirjas nimetatud bioloogiline või keemiline aine, mille toimetab Eestisse haridus- või teadusasutus, ning laboratoorseks kasutamiseks Eestisse tasuta toimetatud loom;
- 10) sümbolse väärtusega auhind või suveniir, mille on Eesti alaline elanik välisriigis saanud ettevõtlusena mittekaasitava tegevuse eest või tunnustusena kindla sündmusega seotud teene eest;
- 11) kaup (sealhulgas kingitus), mis toimetatakse Eestisse seoses riigi- või valitsusjuhi või rahvusvahelise organisatsiooni juhi ametliku visiidiga, või kingitus, mille on saanud välisriigis ametlikul visiidil olnud Eesti ametiisik. Aktsiisiga maksustatavale kaubale selle punkti alusel maksuvabastust ei kohaldata;
- 12) Eestisse tasuta jagamiseks saadetavad kataloogid, hinnakirjad, kasutusjuhendid, brošüürid ja muud reklaamtrükkid, mis on seotud Eestis müüdava, rendile või kasutusvaldusse antava kaubaga või näitusel, messil, laadal või muul sellisel üritustel demonstreeritava kaubaga või Eestis osutatava teenusega;

- 13) kaup, mis toimetatakse Eestisse katsetamiseks või analüüside tegemiseks või rahvusvahelise spordiorganisatsiooni egiidi all toimival rahvusvahelisel spordivõistlusel kasutamiseks või Kaitseministeeriumi eriloa alusel korraldatavate sõjaliste harjutuste läbiviimiseks ning mis katsetuste või analüüside tegemisel või spordivõistlusel või sõjaliste harjutuste läbiviimisel hävib või kasutatakse täielikult ära;
- 14) tööstusomandi kaitsmiseks vajalikud materjalid;
- 15) Eestisse tasuta jagamiseks toimetatav turismikirjandus;
- 16) tasuta jagamiseks mõeldud ametlikud dokumendid, dokumendiblanketid ja muud infokandjad, mille on Eestisse saatnud välisriigi ametiisik või juriidiline isik või rahvusvaheline organisatsioon; välisriigist Eestisse saadetud valimiskampaania materjal; kohtule saadetud tõendusmaterjal; tasuta informatsiooni edastamiseks Eestisse saadetud andmekandja või helisalvestis või Eestis tegutsevale uudisteagentuurile saadetud foto, slaid või foto stereotüüp;
- 17) muuseumile või galeriile tasuta saadetud kollektsiooniese või originaalkunstiteos, kui see ei ole mõeldud müügiks;
- 18) sõjaohvrite kalmistu või mälestusmärgi ehitamiseks, korrashoiuks või kaunistamiseks Eestisse toimetatav kaup;
- 19) reaktiiv, mikrobioloogilisteks uuringuteks vajalik sööde või diagnostikum, veterinaarkontrolliks või keskkonna, toidu, joogivee, tarbekaupade või teenuste või põllumajandustoodangu ohutuse diagnostikaks ettenähtud laboratooriumiseade või ravimite ja meditsiiniseadmete kvaliteedikontrolliks Eestisse toimetatav kaup, mille impordib Põllumajandusministeerium, Sotsiaalministeerium või Keskkonnaministeerium või mõne eelnimetatud ministeeriumi valitsemisalas olev amet või inspeksioon;
- 20) lepingus ettenähtud garantiid alusel Eestisse tagasitoodud kaup, mis on varem eksporditud või mis on pärast importimist garantiiremondi teostamiseks Eestist välja toimetatud, kui see kaup on Eesti tolliterritooriumile tagasitoomisel samas seisundis tollitariifiseaduse tähenduses, nagu see oli ekspordimisel, või kauba, mille import on tõendatud, garantiiremondi tegemiseks Eestisse toimetatud varuosa. Garantiiremondina käsitatakse ka kauba osalist või täielikku väljavahetamist või sarnase kaubaga asendamist garantiitähataja jooksul;
- 21) raamat, perioodiline väljaanne või muu teavik, mis on saadetud raamatukogule, teadus- või haridusasutusele välisriigist annetuseks või vahetuse korras;
- 22) Braille' kirjas raamat, trükk või dokument või Vabariigi Valitsuse või tema volitusel sotsiaalministri määruksiga kehtestatud nimekirjas nimetatud mõni muu pimedate või teiste füüsilise või vaimse puudega isikute hariduslikuks, teaduslikuks või kultuuriliseks arendamiseks spetsiaalselt kavandatud kaup;
- 23) kaubamärgiseaduse (RT 1992, 35, 459; RT I 1998, 15, 231; 1999, 93, 834; 102, 907; 2001, 27, 151) § 36³ lõikes 3 nimetatud erikonfiskeeritud võltsitud rõivad ja jalatsid.

(3) Reisija võib ühe kalendripäeva jooksul käibemaksuvabalt importida temaga koos liikuvus pagasis sisalduvat kaupa kuni 5000 krooni väärtuses, kui kauba olemusest ja hulgast on ilmne, et seda ei impordita kaubanduslikul eesmärgil. Kui imporditud kauba koguväärtus on suurem, maksustatakse käibemaksuga piirmäär ületava eseme või piirmäär ületavate esemete väärtus tervikuna. Reisija isiklike asju (tolliseaduse tähenduses), mille vajalikkus on kooskõlas reisi kestuse ja eesmärgiga, käibemaksuga ei maksustata.

(4) Eksikombel ebaõigesse sihtpunkti saadetud pagasit käsitatakse selle jõudmisel Eestisse reisijaga koos liikuva pagasina.

(5) Füüsilise isiku poolt imporditud kaupa, mis ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tingimustele, ei maksustata käibemaksuga juhul, kui kauba tolliväärtus ei ületa 1000 krooni. Kui füüsilisele isikule saadetud rahvusvahelise postisaadetise tolliväärtus on suurem, maksustatakse käibemaksuga kogu postisaadetise väärtus tervikuna. Kui füüsilise isiku poolt muul viisil imporditud kauba koguväärtus on suurem, maksustatakse käibemaksuga piirmäär ületava eseme või piirmäär ületavate esemete väärtus tervikuna juhul, kui imporditud kauba puhul on võimalik üksikute esemete väärtust eraldi välja tuua, ning imporditud kauba koguväärtus tervikuna juhul, kui selle puhul ei ole võimalik üksikute esemete väärtust eraldi välja tuua.

(6) Peale käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 5 sätestatud väärtuseliste piirmäärade alla kuuluva kauba võib füüsiline isik maksuvabalt importida:

- 1) alkoholi alkoholiaktsiisi seaduses (RT I 2000, 58, 375; 102, 676) ettenähtud koguses;
- 2) tubakatooteid tubakaaktsiisi seaduses (RT I 1994, 54, 901; 2001, 51, 296) ettenähtud koguses;
- 3) mootorikütust ja mootoriõli kütuseaktsiisi seaduses (RT I 1993, 38, 563; 1996, 90, 1613; 1997, 73, 1201; 77, 1314; 1998, 57, 862; 1999, 10, 158; 2000, 33, 199; 59, 380) ettenähtud koguses;
- 4) EKN gruppidesse 02, 03, 04, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20 ja 21 ning rubriikidesse 2201 ja 2202 kuuluvat toidukaupa kokku kuni 10 kilogrammi, sealhulgas EKN gruppidesse 09 ja 12 kuuluvat kaupa kokku kuni 3 kilogrammi, ning rahvusvahelises postisaadetises füüsilisele isikule saadetavat EKN gruppidesse 02, 03, 04, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20 ja 21 ning rubriikidesse 2201 ja 2202 kuuluvat toidukaupa kokku kuni 5 kilogrammi, sealhulgas EKN gruppidesse 09 ja 12 kuuluvat kaupa kokku kuni 2 kilogrammi.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 5 kohaldatakse alates Eesti Euroopa Liiduga liitumisest.

§ 20. Käibemaksusumma arvutamine

(1) Registreeritud maksukohustuslase poolt tasumisele kuuluv käibemaksusumma on maksustamisperioodil arvestatud käibemaks, millest on maha arvatud sama maksustamisperioodi sisendkäibemaks.

(2) Arvestatud käibemaks on registreeritud maksukohustuslase maksustatava käibe, välja arvatud kauba impordi, maksustatavalt väärtuselt arvatud käibemaks.

(3) Sisendkäibemaks on registreeritud maksukohustuslase poolt:

1) teiselt registreeritud maksukohustuslaselt soetatud või saadud ettevõtluses kasutatava kauba või teenuse eest tasumisele kuuluv käibemaks;

2) ettevõtluses kasutamiseks imporditud teenuse maksustatavalt väärtuselt arvatud või imporditud kauba eest tasutud käibemaks.

(4) Kui müüjale on ostjalt raha laekunud, kuid kaupa ei ole võõrandatud või teenust osutatud, võib müüja jätta sellelt kaubalt või teenuselt käibemaksu arvestamata juhul, kui ta on laekunud summa ostjale tagastanud. Kui müüja on esitanud ostjale arve, kuid kaupa ei võõrandata või teenust ei osutata, võib müüja teha käibemaksu tagasiarvestuse, kui ta tühistab ostjale esitatud arve.

(5) Kui registreeritud maksukohustuslane tegevuse lõpetab, tasub ta käibemaksu likvideerimisjaotisena jagatavalt varalt, mille soetamisel oli ta käibemaksu maha arvanud. Vara maksustatav väärtus on selle turuhind.

(6) Maksukohustuslase registrist kustutamisel tasub maksukohustuslane käibemaksu võõrandamata kaupadelt, mille sisendkäibemaksu ta on arvestatud käibemaksust maha arvanud. Kaupade maksustatav väärtus on nende turuhind.

§ 21. Sisendkäibemaksu mahaarvamise piirangud

(1) Arvestatud käibemaksust ei arvata maha sisendkäibemaksu, mille registreeritud maksukohustuslane on tasunud külaliste vastuvõtuks, oma töötajate toitlustamiseks või majutamiseks kasutatud kaupade ja teenuste eest maksimisel. Seda sätet ei kohaldata nende isikute teenindamisel kasutatud kaupade ja teenuste eest tasutud sisendkäibemaksu mahaarvamisel, kellele maksukohustuslane osutab ettevõtluse käigus teenuseid, samuti töölahetuses kasutatud majutusteenuse eest tasutud sisendkäibemaksu mahaarvamisel.

(2) Ettevõtluses kasutatava sõiduauto soetamise või kapitalirendile võtmise ning selle sõiduauto tarbeks mootorikütuse soetamise korral arvatakse arvestatud käibemaksust maha kaks kolmandikku sisendkäibemaksust, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhul.

(3) Arvestatud käibemaksust arvatakse maha kogu sisendkäibemaks, mille sõiduauto soetamisel või kapitalirendile võtmisel on maksnud registreeritud maksukohustuslane:

1) kelle tegevusala on sõiduautode müük või vallasasjade kasutus- või kapitalirendile andmine ja selle tegevusala kohta on äriregistrisse tehtud kanne, tingimusel, et maksukohustuslane ei võta müügiks või rendile andmiseks soetatud sõiduautosid ise kasutusele;

2) kelle tegevusala on teenuse osutamine sõiduautoga ja selle tegevusala kohta on äriregistrisse tehtud kanne.

§ 22. Sisendkäibemaksu mahaarvamise tingimused

(1) Teiselt registreeritud maksukohustuslaselt kauba või teenuse saamise korral arvatakse sisendkäibemaks maha käesoleva seaduse § 28 lõike 1 nõuete kohase arve originaaleksemplari alusel. Teenuse importimise korral arvatakse sisendkäibemaks maha mitteresidendilt saadud arve alusel ning kauba importimise korral impordi kaubadeklaratsiooni ja käibemaksu tasumist tõendava dokumendi alusel.

(2) Kui impordi kaubadeklaratsioonil on imporditud kauba omanikuna märgitud kauba saajast erinev isik, on juhul, kui kauba omanik on registreeritud maksukohustuslane, sisendkäibemaksu mahaarvamise õigus kaubadeklaratsioonil märgitud kauba omanikul. Muul juhul on sisendkäibemaksu mahaarvamise õigus kauba saajal.

(3) Kui importimisel võetavad maksud tasutakse tollimaakleri kaudu, on maksukohustuslasel õigus sisendkäibemaks maha arvata pärast seda, kui ta on saanud:

1) kaubadeklaratsiooni vormistanud tollimaaklerilt tolli poolt kinnitatud kaubadeklaratsiooni originaali;

2) tollimaaklerilt või Tolliametilt kinnituse, et Tolliametile on käibemaks tasutud.

(4) Tollimaakler ei või käsitada teise isiku eest tasutud käibemaksu oma ettevõtluseks imporditud kaubalt tasutud käibemaksuna.

(5) Kauba importimise korral arvatakse sisendkäibemaks maha maksustamisperioodil, mil kaup on kätte saadud ja käibemaks tasutud. Muudel juhtudel arvatakse sisendkäibemaks maha maksustamisperioodil, mil kaup või teenus ning arve kauba või teenuse müüjalt on kätte saadud.

(6) Eestist soetatud kauba või saadud teenuse ja selle kohta väljastatud arve saamisel erinevatel maksustamisperioodidel arvatakse sisendkäibemaks maha maksustamisperioodil, mil kaup või teenus kätte saadi, tingimusel, et arve kauba või teenuse eest on väljastatud käesoleva seaduse § 28 lõikes 5 sätestatud tähtaja jooksul. Arve hilisema väljastamise korral arvatakse sisendkäibemaks maha maksustamisperioodil, mil arve kätte saadi.

§ 23. Sisendkäibemaksu osaline mahaarvamine

(1) Kui registreeritud maksukohustuslane kasutab kaupu ja teenuseid nii maksustatava kui maksuvaba käibe teostamiseks, arvatakse sisendkäibemaks arvestatud käibemaksust maha osaliselt. Osalisel mahaarvamisel lähtutakse maksukohustuslase maksustatava käibe, välja arvatud kauba impordi, ning kogu tema Eestis tekkinud käibe, millele lisatakse ekspordina käsitletav väljaspool Eestit osutatud teenuste käive ja teenuse import, suhtest (edaspidi *maksustatava käibe ja kogu käibe suhe*).

(2) Maksustatava käibe ja kogu käibe suhte arvutamisel ei võeta arvesse põhivara müüki, sealhulgas ka juhul, kui maksukohustuslane on käesoleva seaduse § 18 lõike 3 kohaselt kauba maksustatavale väärtusele käibemaksu lisanud.

(3) Sisendkäibemaksu osalise mahaarvamise korral on maksukohustuslasele lubatud tema põhjendatud taotluse alusel Maksuameti direktorilt saadud kirjalikul loal muuta kalendriaasta kestel käesoleva seaduse § 24 lõikes 2 käsitletud maksustatava käibe ja kogukäibe suhet juhul, kui jooksva kalendriaasta maksustatava käibe ja kogukäibe tegelik suhe sellest oluliselt erineb.

(4) Ettevõtluse teostamiseks põhivara soetamisel tasutud sisendkäibemaksu võib maksukohustuslane maha arvata põhivara soetamise kuul, lähtudes põhivara maksustatava käibe teostamiseks kasutamise prognoositavast osatähtsusest põhivara soetamise aastal. Mahaarvatud sisendkäibemaksu korrigeeritakse vastavalt põhivara tegelikule maksustatava käibe teostamiseks kasutamise osatähtsusele põhivara soetamise aastast alates viie kalendriaasta jooksul. Esimeseks kalendriaastaks loetakse ajavahemik põhivara soetamise päevast kuni jooksva kalendriaasta lõpuni. Sisendkäibemaksu korrigeeritakse iga kalendriaasta lõpul, lähtudes põhivara maksustatava käibe teostamiseks kasutamise tegelikust osatähtsusest sellel kalendriaastal.

(5) Enne käesoleva seaduse jõustumist soetatud põhivara soetamisel mahaarvatud sisendkäibemaksu korrigeerimist jätkatakse käesoleva seaduse sätete alusel ainult juhul, kui käesoleva seaduse jõustumise päevaks on põhivara kasutatud ettevõtluses vähem kui kolme kalendriaasta jooksul.

(6) Osaliselt mahaarvatud sisendkäibemaksu ümberarvutuse käibedeklaratsioonis kajastamise korra, põhivara soetamisel mahaarvatud sisendkäibemaksu kalendriaasta lõpul korrigeerimise korra ja vähem kui viie kalendriaasta jooksul ettevõtluses kasutatud põhivara soetamisel mahaarvatud sisendkäibemaksu ümberarvutuse korra kehtestab Vabariigi Valitsus või tema volitusel rahandusminister määrusega.

(7) Kinnisasja maksuvabal võõrandamisel, mida maksukohustuslane on kasutanud oma ettevõtluses vähem kui viie kalendriaasta jooksul, teostab ta selle kinnisasja tarbeks kaupade soetamisel ja teenuste saamisel tasumisele kuulunud ning imporditud kaupade eest tasutud ja imporditud teenuste maksustatavalt väärtuselt arvatud sisendkäibemaksu ümberarvutuse vastavalt käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatud vähem kui viie kalendriaasta jooksul ettevõtluses kasutatud põhivara soetamisel mahaarvatud sisendkäibemaksu ümberarvutuse korra põhimõtetele. Ümberarvutust ei tehta ehitise võõrandamisel krediidi- või finantseerimisasutusele, kui isik, kes ehitise võõrandas, on võtnud selle ehitise samal maksustamisperiodil, mil võõrandamine toimus, krediidi- või finantseerimisasutusele kapitalirendile ja jätkab ehitise kasutamist oma ettevõtluses vähemalt viie kalendriaasta jooksul.

(8) Kui maksukohustuslane kasutab kaupa või teenust nii ettevõtluses kui ka muudel eesmärkidel, arvatakse maksustatavalt käibelt maha ainult ettevõtluses kasutatava kauba soetamisel või teenuse saamisel tasutud sisendkäibemaks. Kui maksukohustuslase raamatupidamises ei ole võimalik ettevõtluskulutusi muudest kulutustest eristada, määratakse sisendkäibemaksu mahaarvamise kord maksukohustuslase taotluse alusel Maksuameti direktori otsusega, lähtudes kaupade ja teenuste tegelikust kasutusest.

(9) Investeeringukulla maksuvaba käivet teostaval maksukohustuslasele on lubatud maha arvata:

- 1) käesoleva seaduse § 18 lõike 3 punktis 3 nimetatud õigust kasutanud registreeritud maksukohustuslaselt soetatud investeeringukulla ostmisel makstud sisendkäibemaksu;
- 2) tema poolt imporditud või teiselt registreeritud maksukohustuslaselt soetatud investeeringukullana mittekasutatavalt kullalt makstud sisendkäibemaksu, kui ta muudab selle kulla investeeringukullaks;
- 3) kulla vormi, massi või kullasisalduse muutmisega seotud teenuse saamisel makstud sisendkäibemaksu.

§ 24. Sisendkäibemaksu osalisel mahaarvamisel kasutatavad meetodid

(1) Sisendkäibemaksu osalisel mahaarvamisel käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 nimetatud juhul on maksukohustuslasele samal kalendriaastal lubatud kasutada kas proportsionaalse mahaarvamise meetodit või otsearvestuse ja proportsionaalse mahaarvamise segameetodit.

(2) Proportsionaalse mahaarvamise puhul rakendatakse maksustatava käibe ja kogukäibe suhet kõigi kaupade soetamisel ja teenuste saamisel tasumisele kuuluva ning imporditud teenuste maksustatavalt väärtuselt arvatud ja imporditud kaupade eest tasutud sisendkäibemaksu mahaarvamisel. Maksustatava käibe ja kogukäibe suhe määratakse maksukohustuslase eelmise kalendriaasta tegevuse põhjal. Tulemust korrigeeritakse kalendriaasta lõpul, lähtudes selle kalendriaasta maksustatava käibe ja kogukäibe suhtest. Kui ettevõtlus on kestnud

alla ühe kalendriaasta, määrab maksustatava käibe ja kogukäibe suhte Maksuameti direktor oma otsusega maksukohustuslase taotluse alusel tema esimese kalendriaasta maksustatava käibe ja kogukäibe prognoositava suhte põhjal.

(3) Otsearvestuse ja proportsionaalse mahaarvamise segameetodi puhul arvatakse arvestatud käibemaksust täielikult maha maksustatava käibe teostamiseks kauba soetamisel või teenuse saamisel tasumisele kuuluv ning imporditud teenuse maksustatavalt väärtuselt arvatud või imporditud kauba eest tasutud sisendkäibemaks. Maksuvaba käibe teostamiseks kauba soetamisel või teenuse saamisel tasumisele kuuluvat ning imporditud teenuse maksustatavalt väärtuselt arvatud või imporditud kauba eest tasutud sisendkäibemaksu arvestatud käibemaksust maha ei arvata. Maksukohustuslane peab raamatupidamises eraldi kajastama maksustatavate ning maksuvabade kaupade müügi ja teenuste osutamise ning nende tarbeks soetatud kaubad ja saadud teenused, sealhulgas imporditud kaubad ja teenused. Nii maksustatava kui ka maksuvaba käibe teostamiseks kauba soetamisel või teenuse saamisel tasumisele kuuluv ning imporditud teenuse maksustatavalt väärtuselt arvatud või imporditud kauba eest tasutud sisendkäibemaks arvatakse maha vastavalt maksustatava käibe ja kogukäibe suhtele käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud korras.

(4) Kui maksukohustuslasel on mõnes tegevusvaldkonnas üksnes maksuvaba käibe ja mõnes tegevusvaldkonnas nii maksustatava kui maksuvaba käibe, võib maksukohustuslane Maksuameti direktori kirjalikul loal selle tegevusvaldkonna nii maksustatava kui ka maksuvaba käibe teostamiseks kauba soetamisel või teenuse saamisel tasumisele kuuluva ning imporditud teenuse maksustatavalt väärtuselt arvatud või imporditud kauba eest tasutud sisendkäibemaksu maha arvata, lähtudes maksustatava käibe ja kogu käibe suhtest samas tegevusvaldkonnas. Muus osas rakendatakse sellisel juhul käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud.

§ 25. Registreeritud maksukohustuslasele käibemaksu tagastamine

(1) Kui maksustamisperioodil arvestatud käibemaks on väiksem maksukohustuslase sama maksustamisperioodi sisendkäibemaksust, tagastatakse enamasti käibemaks maksukohustuslasele maksukorralduse seaduses (RT I 1994, 1, 5; 2000, 45, 279; 55, 365; 84, 533 ja 534; 2001, 17, 76; 43, 242; 48, 266) sätestatud korras.

(2) Maksuameti direktori otsuse alusel on Maksuametil õigus seoses maksukohustuslase kontrollimisega pikendada käibemaksu tagastamise tähtaega kuni 30 kalendripäeva võrra. Sellekohase otsuse peab Maksuamet maksukohustuslasele teatavaks tegema käibemaksu tagastamise taotluse saamise päevast alates 20 kalendripäeva jooksul. Otsuses tuleb tähtaja pikendamist põhjendada.

§ 26. Kauba soetamisel ja teenuse saamisel tasutud käibemaksu tagastamine muudel juhtudel

(1) Mitteresidendi kirjaliku taotluse alusel ning Vabariigi Valitsuse või tema volitusel rahandusministri määrusega kehtestatud tingimustel ja korras tagastatakse Eestis mitteresidendile tema ettevõtluses kasutatava vallasasja soetamisel või teenuse saamisel tasutud käibemaks, kui:

- 1) ta on kohustatud oma asukohariigis maksma käibemaksu ettevõtjana;
- 2) ta ei soetanud vallasasja või ei saanud teenust oma Eestis asuva püsiva tegevuskoha jaoks või selle kaudu;
- 3) Eesti registreeritud maksukohustuslasel on õigus samadel tingimustel sama vallasasja soetamisel või sama teenuse saamisel tasutud käibemaksu käesoleva seaduse kohaselt oma arvestatud käibemaksust maha arvata;
- 4) mitteresidendi asukohariigis on Eesti residentidel õigus käibemaksu tagasi saada.

(2) Tagastatav käibemaks kantakse Vabariigi Valitsuse või tema volitusel rahandusministri määrusega kehtestatud vormis esitatud taotluses nimetatud pangakontole.

(3) Vabariigi Valitsusel on õigus määrusega kehtestada nende vallasasjade ja teenuste nimekiri, mille soetamisel või saamisel tasutud käibemaksu ei tagastata mitteresidendile ka siis, kui käesoleva paragrahvi lõike 1 nõuded on täidetud.

(4) Eesti Euroopa Liiduga liitumisest alates tagastatakse Vabariigi Valitsuse või tema volitusel rahandusministri määrusega kehtestatud korras Eestis kauba soetamisel tasutud käibemaks isikule, kes ekspordib selle kauba oma heategevusliku tegevuse raames, kui selle kauba eksport on tõendatud käesoleva seaduse § 5 lõike 3 alusel kehtestatud dokumentidega.

§ 27. Registreeritud maksukohustuslase arvepidamine

(1) Registreeritud maksukohustuslane peab:

- 1) kronoloogilises järjestuses säilitama enda väljastatud arvete koopiad ning soetatud kaupade müüjatelt ja saadud teenuste osutajatelt saadud arved nende väljastamise või saamise päevast alates seitsme aasta jooksul. Kaupade importimist tõendavad kaubadeklaratsioonid tuleb säilitada tollivormistusele järgneva kalendriaasta algusest alates seitsme aasta jooksul. Elektroonsel kujul säilitatavaid arveid peab olema võimalik välja trükkida;
- 2) pidama maksustatava ja maksuvaba käibe, arvestatud käibemaksu ning teistelt registreeritud maksukohustuslastelt saadud ettevõtluses kasutatavate kaupade ja teenuste eest tasumisele kuuluva ning imporditud teenuste maksustatavalt väärtuselt arvatud ja imporditud kaupade eest tasutud sisendkäibemaksu kohta igapäevast arvestust Vabariigi Valitsuse või tema volitusel rahandusministri määrusega kehtestatud korras.

(2) Maksukohustuslasena registreeritud investeringukulla müüja peab pidama arvestust kõigi investeringukullaga seotud tehingute ja investeringukulla ostjate kohta ning säilitama konkreetset tehingut puudutava dokumentatsiooni vähemalt viie aasta jooksul tehingu toimumise päevast alates.

§ 28. Arved

(1) Registreeritud maksukohustuslane peab esitama kauba võõrandamise või teenuse osutamise korral ostjale arve, millele tuleb märkida:

- 1) müüja nimi, aadress, registri- või isikukood ja maksukohustuslasena registreerimise number;
- 2) arve number ja arve väljastamise kuupäev;
- 3) ostja nimi ja aadress;
- 4) kauba või teenuse nimetus, kauba kogus, kauba või teenuse hind kroonides ning kaupade ja teenuste kogumaksumus ilma käibemaksuta ja koos käibemaksuga käibemaksumäärade kaupa;
- 5) kauba või teenuse maksustatav väärtus, kui see erineb käesoleva lõike punktis 4 nimetatud hinnast;
- 6) käibemaksusumma käibemaksumäärade kaupa;
- 7) kauba väljastamise või teenuse osutamise kuupäev, kui see on varasem arve väljastamise kuupäevast.

(2) Jaemüügi korras kauba võõrandamisel või teenuse osutamisel füüsilisele isikule, kes ei ole maksukohustuslane, on registreeritud maksukohustuslane kohustatud väljastama käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuete kohase arve vaid isiku nõudmisel.

(3) Kui teenuseid osutatakse või kaupa antakse üle regulaarselt, on registreeritud maksukohustuslase õigus väljastada ostjale arve üks kord kuus. Füüsilisest isikust regulaarsele ostjale, kes ei ole maksukohustuslane ja kellele kalendrikuu jooksul võõrandatavate kaupade ja osutatavate teenuste kogumaksumus koos käibemaksuga on kuni 250 krooni, võib väljastada arve üks kord kuni kuuekuulise ajavahemiku eest.

(4) Registreeritud maksukohustuslasele ei ole õigust arvele või muule müügidokumendile märkida:

- 1) käibemaksusummat, kui kauba võõrandamisest või teenuse osutamisest ei teki käivet vastavalt käesoleva seaduse § 3 lõikele 2 või kui kauba või teenuse käive on § 18 kohaselt maksuvaba;
- 2) kauba või teenuse käibele kehtestatud käibemaksumäärast kõrgema määra järgi arvutatud käibemaksusummat.

(5) Registreeritud maksukohustuslane peab väljastama arve kauba ostjale lähetamise või kättesaadavaks tegemise või teenuse osutamise päevast alates seitsme kalendripäeva jooksul.

(6) Arve väljastamisel käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel üks kord kuus peab maksukohustuslane väljastama arve hiljemalt kauba ostjale lähetamise või kättesaadavaks tegemise või teenuse osutamise kuule järgneva kuu seitsmendal päeval. Arve väljastamisel füüsilisest isikust regulaarsele ostjale üks kord kuni kuuekuulise ajavahemiku eest, peab arve väljastama hiljemalt kauba ostjale lähetamise või kättesaadavaks tegemise või teenuse osutamise ajavahemikule, mille eest arve väljastatakse, järgneva kuu seitsmendal päeval.

§ 29. Käibemaksu tasumine ja käibemaksu laekumine

(1) Registreeritud maksukohustuslane tasub tasumisele kuuluva käibemaksusumma käibedeklaratsiooni esitamise kuupäevaks. Samas korras peab ta tasuma käibemaksusumma, mille ta on väljastatud arvele või muule müügidokumendile märkinud käesoleva seaduse § 28 lõikes 4 sätestatud eirates.

(2) Kauba importimisel makstakse käibemaksu ja täiendavate asjaolude ilmnemise korral korrigeeritakse tollile tasutud maksusummat tollieeskirjades sätestatud korras.

(3) Käesoleva seaduse § 2 lõike 3 punktis 2 nimetatud isik tasub käibemaksu arve või muu müügidokumendi väljastamise kuule järgneva kuu 20. kuupäevaks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3 nimetatud juhtudel tasutakse käibemaks täiskroonides Maksuameti pangakontole. Seejuures jäetakse vähem kui 50 senti ära ning 50 ja rohkem senti ümardatakse üheks krooniks.

(5) Käibemaks laekub riigieelarvesse.

3. peatükk

MAKSUSTAMISE ERISÄTTED

§ 30. Välisesindusele ja diplomaadile kohaldatavad maksusoodustused

(1) Käibemaksuga ei maksustata Eestisse akrediteeritud välisriigi diplomaatilistele esindajatele, konsulaarametnikele (välja arvatud aukonsulid) ning erimissioonide ja rahvusvaheliste organisatsioonide esindajatele, välisriigi diplomaatilistele esindustele ja konsulaarasutustele, erimissioonide ning rahvusvaheliste organisatsioonide esindustele, samuti nimetatud esinduste, asutuste ja erimissioonide haldustöötajatele vajaliku kauba importi. Sellise kauba, välja arvatud toiduainete soetamisel ning teenuste saamisel Eestis tagastatakse nendelt tasutud käibemaks käesoleva seaduse nõuetele vastava originaalarve alusel juhul, kui kaupade ja teenuste kogumaksumus koos käibemaksuga on arve kohaselt vähemalt 1000 Eesti krooni. Kommunaalmaksete, sideteenuste ja kütuse puhul tagastatakse käibemaks ka väiksema kogumaksumuse korral.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud esinduse, asutuse, erimissiooni või füüsilise isiku imporditava kauba käibemaksust vabastamise korra ja tingimused ning käibemaksu tagastamise korra ja tingimused kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega. Eestis soetatud kauba eest tasutud käibemaksu tagastamiseks esitatava taotluse vormi kehtestab Vabariigi Valitsus või tema volitusel rahandusminister määrusega.

(3) Käibemaks tagastatakse vastastikkuse põhimõttel, mille kohaldamist jälgib ja korraldab välisminister.

(4) Erandeid käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatust võib teha vastastikkuse põhimõttel välisministri ettepanekul Vabariigi Valitsus või tema volitusel rahandusminister määrusega.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud esinduse, asutuse, erimissiooni või füüsilise isiku õigust taotleda käibemaksuvabastust või käibemaksu tagastamist kinnitab Välisministeerium.

§ 31. Välisabi korras saadud kaubale ning välislaenu eest või välisabi korras saadud raha eest soetatud kaubale või saadud teenusele kohaldatavad maksusoodustused

(1) Välisabi käesoleva seaduse tähenduses on rahvusvahelise organisatsiooni või välisriigi valitsuse, välisriigi kohaliku omavalitsuse või välisriigi valitsusvälise organisatsiooni poolt Eesti riigile või kohalikule omavalitsusele antav tagastamatu abi.

(2) Käibemaksuga ei maksustata aktsiisiga maksustamisele mittekuuluvat kaupa, mille impordib:

1) riigiasutus või valla- või linnaasutus, tulumaksuseaduse alusel Vabariigi Valitsuse määrusega kinnitatud nimekirja kantud tulumaksusoodustusega mittetulundusühing, sihtasutus või Eesti kirikute, koguduste ja koguduste liitude registrisse kantud juriidiline isik, kui kaup on saadud välisabi korras;

2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatud isik, kui kaup on soetatud riikliku välisabi korras saadud või Eesti Vabariigile võetud välislaenust eraldatud raha eest, või muu isik, kui kaup on soetatud Euroopa Liidu abiprogrammi raames välisabi korras saadud raha eest.

(3) Käibemaksumäär on 0 protsenti aktsiisiga maksustamisele mittekuuluva kauba võõrandamise korral või teenuse osutamise korral:

1) käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud isikule või asutusele, kui kaup või teenus soetatakse Eesti Vabariigile võetud välislaenust eraldatud või Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud nimekirjas nimetatud organisatsioonilt välisabi korras saadud raha eest;

2) muule isikule, kui kaup soetatakse või teenus saadakse Euroopa Liidu abiprogrammi raames saadud raha eest.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kaubale või teenusele ei ole käibemaksumäära 0 protsenti kohaldatud, siis kaubalt või teenuselt tasutud käibemaks tagastatakse. Käibemaks tagastatakse ka juhul, kui käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud isik on kauba soetanud või teenuse saanud lõike 3 punktis 1 nimetatud nimekirja kandmata organisatsioonilt välisabi korras saadud raha eest.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punkt 2 ning lõiked 3 ja 4 kehtivad kuni Eesti Euroopa Liiduga liitumiseni.

(6) Käibemaksumäära 0 protsenti kohaldamise tingimused ja korra, imporditavate kaupade käibemaksust vabastamise tingimused ja korra ning käibemaksu tagastamise tingimused ja korra kehtestab Vabariigi Valitsus või tema volitusel rahandusminister määrusega.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatud tingimused ja kord ei laiene kuni käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud käibemaksuseaduse alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse korraldusega erandkorras antud käibemaksuvabastusele, käibemaksu määra 0 protsenti rakendamise õigusele või käibemaksu tagastamise lubamisele ka juhul, kui tehing või toiming, mida korraldus puudutab, teostatakse pärast käesoleva seaduse jõustumist.

§ 32. Kasvava metsa raieõiguse ning metsa- ja saematerjali võõrandamisel tasutav käibemaks

(1) Kui üks registreeritud maksukohustuslane võõrandab teisele registreeritud maksukohustuslasele kasvava metsa raieõiguse või metsamaterjali või kui saematerjali tootja, kes on registreeritud maksukohustuslane, võõrandab teisele registreeritud maksukohustuslasele saematerjali, arvestab kauba või teenuse ostja tehingu kohta esitatud arvel märgitud käibemaksusumma enda tasutava käibemaksuna, makstes müüjale ainult kauba või teenuse käibemaksuta müügihinna. Saematerjal käesoleva seaduse tähenduses on EKN rubriiki 4407 kuuluv pikikiudu saetud või lõhestatud ja vineerlõigatud või ringkooritud puit paksusega üle 6 millimeetri.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul arvab ostja sisendkäibemaksu arvestatud käibemaksust maha samal maksustamisperioodil, mil ta arvestab käibemaksusumma enda tasutava käibemaksuna.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tehingult tasutava käibemaksu kajastab ostja oma käibedeklaratsioonis ja tasub selle Maksuameti pangakontole käibedeklaratsiooni esitamise kuupäevaks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 käsitletud tehingu kohta esitataval arvel peab olema märgitud, et ostja arvestab käibemaksusumma enda tasutava käibemaksuna. Kui sellist märget arvel ei ole, peab käibemaksusumma enda tasutava käibemaksuna arvestama kauba müüja või teenuse osutaja.

(5) Kui Maksuamet registreerib kasvava metsa raieõiguse, metsamaterjali või saematerjali müüja või ostja käesoleva seaduse § 9 lõike 5 või 6 alusel, ei kohaldata käesoleva paragrahvi sätteid kuni kuupäevani, mil selliselt registreeritud maksukohustuslasel tekib õigus teha käesoleva seaduse § 20 lõikes 71 nimetatud mahaarvamisi.

§ 33. Reisikorraldaja teenuselt tasutav käibemaks

(1) Käesolevat paragrahvi kohaldatakse juhul, kui reisikorraldaja sõlmib kliendiga lepingu oma nimel ning kasutab teiselt maksukohustuslaselt soetatud kaupa või saadud teenust reisijate teenindamiseks. Muudele reisikorraldajatele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 14 käsitletud maksustatava väärtuse arvestamise üldist korda.

(2) Reisikorraldaja teenuse maksustatava väärtuse arvutamiseks tuleb reisijate poolt reisikorraldajale makstavast pakettreisi käibemaksuta kogumaksumusest lahutada reisikorraldaja poolt teistelt maksukohustuslastelt reisijate teenindamiseks soetatud kaupade ja saadud teenuste käibemaksuga kogumaksumus.

(3) Kui teine isik osutab reisikorraldaja tellitud teenust väljaspool Eestit, käsitatakse reisikorraldaja osutatavat vahendusteenust teenuse ekspordina.

(4) Reisikorraldajal ei ole õigust enda arvestatud käibemaksust maha arvata käibemaksu, mille ta on reisijate teenindamiseks kauba soetamisel või teenuse saamisel maksnud teisele maksukohustuslasele.

(5) Käesoleva paragrahvi sätteid kohaldatakse alates 2004. aasta 1. jaanuarist.

§ 34. Kasutatud kauba, originaalkunstiteose ning kollektiooni- ja antiikeseme edasimüügil tasutav käibemaks

(1) Kolleksiooniese käesoleva seaduse tähenduses on filateeliakaup või zooloogiline, botaaniline, mineraloogiline, anatoomiline, ajalooline, arheoloogiline, paleontoloogiline, etnograafiline või numismaatiline kolleksioon või selle osa. Antiikese käesoleva seaduse tähenduses on üle 100 aasta vanune ese.

(2) Kasutatud kauba, originaalkunstiteose, kollektiooni- või antiikeseme edasimüügi korral on registreeritud maksukohustuslasel õigus arvata oma käibe maksustatavaks väärtuseks kauba müügi- ja ostuhinna vahe, kui talle on kauba müünud üks allpool nimetatud isikutest:

- 1) isik, kes ei ole maksukohustuslane;
- 2) registreerimata maksukohustuslane;
- 3) registreeritud maksukohustuslane, kes järgib kasutatud kauba, originaalkunstiteost, kollektiooni- või antiikeset edasi müües samasugust maksustatava väärtuse arvestamise korda.

(3) Kui maksukohustuslane on Maksuametit sellekohaselt teavitanud, võib ta vähemalt kahe järjestikuse kalendriaasta jooksul järgida käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud maksustatava väärtuse arvestamise korda ka järgmiste kaupade edasimüügil:

- 1) tema enda imporditud originaalkunstiteos, kollektiooni- või antiikese;
- 2) originaalkunstiteos, mille on maksukohustuslasele müünud autor või autoriõiguste valdaja.

(4) Maksukohustuslase imporditud originaalkunstiteose, kollektiooni- või antiikeseme käibe puhul käsitatakse ostuhinnana käesoleva seaduse § 15 lõike 1 kohaselt arvestatud maksustatavat väärtust, millele on lisatud maksustatavalt väärtuselt arvatud käibemaks.

(5) Registreeritud maksukohustuslasel ei ole õigust arvata arvestatud käibemaksust maha käibemaksu, mille ta on tasunud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud maksustatava väärtuse arvestamise korda kohaldanud maksukohustuslaselt kauba soetamisel.

(6) Maksukohustuslasel ei ole õigust tema poolt teostatava käibe maksustamisel käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud maksustatava väärtuse arvestamise korra alusel maha arvata käibemaksu, mille ta on tasunud:

- 1) originaalkunstiteose, kollektiooni- või antiikeseme importimisel;
- 2) originaalkunstiteose soetamisel, mille on talle müünud autor või autoriõiguste valdaja;
- 3) originaalkunstiteose soetamisel, mille on talle müünud registreeritud maksukohustuslane, kes ei kohalda käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud maksustatava väärtuse arvestamise korda.

(7) Maksukohustuslane on kohustatud sama kalendriaasta jooksul järgima kas maksustatava väärtuse arvestamise üldist korda käesoleva seaduse § 14 kohaselt, kui ta on Maksuametit sellekohaselt teavitanud, või käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud maksustatava väärtuse arvestamise korda. Viimasel juhul näitab ta väljastatavatel arvetel ja muudel müügidokumentidel üksnes kauba müügi- ja ostuhinna vahelt arvatud käibemaksusumma.

§ 35. Avalikul oksjonil müüdud kasutatud kauba, originaalkunstiteose, kollektiooni- ja antiikeseme müügil tasutav käibemaks

(1) Kui kasutatud kaup, originaalkunsteos, kollektiooni- või antiikese müüakse avalikul oksjonil, on oksjonimüügi korraldaja osutatava teenuse maksustatav väärtus summa, mille on ostja tasunud tema väljastatud arve või muu müügidokumendi alusel ning millest on lahutatud avaliku oksjoni korras müüdava kauba algse ostuhinna ja selle komisjonitasu vahe, mille on oksjonimüügi korraldaja lepingu alusel saanud või mille ta saab volitajalt. Kauba ostja makstav kogusumma sisaldab kauba oksjonihinda ja muid summasid, mis kauba ostja on oksjonimüügi korraldajale kohustatud seoses kauba soetamisega tasuma. Kogusummasse ei arvata käibemaksu.

(2) Oksjonimüügi korraldajal on õigus märkida ostjale esitataval arvel või muul müügidokumendil käibemaksusumma üksnes tema poolt osutatava teenuse kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud maksustatava väärtuse arvestamise korda kohaldatakse juhul, kui oksjonimüügi korraldaja tegutseb lepingu alusel, mille kohaselt makstakse kauba avalikul oksjonil müügit komisjonitasu, ning esindab üht käesoleva seaduse § 34 lõike 2 punktides 1–3 nimetatud isikut.

(4) Oksjonimüügi korraldajana tegutsev registreeritud maksukohustuslane, kellele on kaup toimetatud käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud lepingu alusel, peab esitama volitajale aruande, milles on märgitud kauba ostuhind ja tulemus, mis saadakse ostuhinnast volitaja makstavat komisjonitasu maha arvates. Aruanne on aluseks arvele, mille maksukohustuslasest volitaja peab väljastama oksjonimüügi korraldajale.

4. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 36. Enne käesoleva seaduse jõustumist sõlmitud lepingu alusel toimuva käibe maksustamine

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse ka enne selle jõustumist sõlmitud lepingu alusel toimuva käibe maksustamisel, kui käibe on tekkinud käesoleva seaduse kehtimise ajal.

(2) Käibe tekkimisel käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud käibemaksuseaduse (RT I 1993, 60, 847; 2000, 7, 41; 51, 328; 89, 581; 2001, 16, 67 ja 69; 23, 129; 26, 148; 43, 242) kohaselt enne 2002. aasta 1. jaanuari, kuid käesolevast seadusest tulenevana 2002. aasta 1. jaanuaril või hiljem, loetakse käibe tekkinuks ajal, mis tuleneb kuni käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud käibemaksuseadusest. Sellisel juhul täidab registreeritud maksukohustuslane käibemaksuga seotud kohustusi vastavalt käibemaksuseadusele, mis kehtis kuni käesoleva seaduse jõustumiseni.

§ 37. Seaduse rakendamine

(1) Käesoleva seaduse jõustumisel käsitatakse registreeritud maksukohustuslasena isikut, kes on maksukohustuslasena registreeritud enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud käibemaksuseaduse alusel ega ole registrist kustutatud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku kohta hakkavad registreeritud maksukohustuslase õigused ja kohustused kehtima käesoleva seaduse jõustumise kuupäevast alates.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik on kohustatud esitama käibedeklaratsiooni ning tasuma Maksuametile käibemaksu 2001. aasta detsembrikuu, neljanda kvartali või teise poolaasta eest enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud käibemaksuseaduses ettenähtud korras.

§ 38. Tolliseaduse muutmine

Tolliseaduses (RT I 1998, 3, 54; 1999, 86, 782; 90, õiend; 97, 859; 102, 907; 2000, 95, 608) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 4 lõike 1 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Tolliterritooriumile toimetamisel vabatsiooni paigutatud kaup loetakse impordimaksude ja kaubanduspoliitika impordimeetmete kohaldamisel väljaspool tolliterritooriumi olevaks tingimusel, et sellele kaubale ei ole kohaldatud ühtki tolliprotseduuri ning seda kaupa ei ole kasutatud ega tarbitud muudel tingimustel peale tollieskirjades ettenähtute.»;

2) paragrahvi 4 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Vabatsioonist muule tolliterritooriumile toimetatav kaup maksustatakse vastavalt seadustele impordimaksudega. Vabas ringluses olevale kaubale võib selle vabatsiooni toimetamisel rakendada tavaliselt sellise kauba ekspordil kohaldatavaid meetmeid, kui see on teistes õigusaktides sätestatud.»;

3) paragrahvi 19 lõiget 3 täiendatakse lausega:

«Füüsiline isik peab esitama kaubadeklaratsiooni kauba kohta, mille tolliväärtus ületab 1000 krooni ja mis ei vasta käesoleva seaduse § 21 lõikes 1 nimetatud tingimustele.»;

4) paragrahvi 21 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Deklareeritava kauba hulka kuulub tolliterritooriumile toimetatav käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kaup, mille väärtus ületab 2700 krooni või kogus ületab Vabariigi Valitsuse kehtestatud piinormi.»;

5)paragrahvi 62 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) kaubadeklaratsiooni tollis aktsepteerimise päevast arvates, kui impordimaksudega maksustatav kaup imporditakse vabaks ringluseks või kui töötlemiseks väljaveetud kaup veetakse taas sisse. Võlgnik on deklarant, samuti isik, kelle eest kaubadeklaratsioon esitati;».

§ 39. Varasema õigusakti kehtetuks tunnistamine

Käibemaksuseadus (RT I 1993, 60, 847; 2000, 7, 41; 51, 328; 89, 581; 2001, 16, 67 ja 69; 23, 129; 26, 148; 43, 242) tunnistatakse kehtetuks.

§ 40. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2002. aasta 1. jaanuaril.

Riigikogu aseesimees Tunne KELAM